

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

НОВИЙ ШЛЯХ

THE NEW PATHWAY UKRAINIAN WEEKLY LE NOUVEAU CHEMIN HEBDOMADAIRE

**Тарас Шевченко –
геній українського
народу**

стор. 10-11

**Полум'яна
патріотка
Ольга Басараб**

стор. 9

Четвер, 7 березня 2013 Рік 83, Число 9 • Thursday, March 7, 2013 Volume 83, Number 9

Minister Kenney Concludes Successful Visit to Ukraine

Kyiv, Ukraine, March 4, 2013 (CIC) – Citizenship, Immigration and Multiculturalism Minister Jason Kenney concluded a productive visit to

the site of both Communist and Nazi crimes.

Minister Kenney began his second day in Ukraine with a wreath-laying at

L. to R.: Head of Lonsky Prison Museum Ruslan Zabilyj, Canada's Minister of Citizenship and Immigration Jason Kenney, Canadian Ambassador in Ukraine Troy Lulashnyk

Ukraine today, as part of a three-country trip focusing on bilateral relations, immigration, holocaust remembrance and religious freedom.

“My visit to Ukraine not only presented an opportunity to promote Canada, but also to discuss the need for ongoing democratic reform in a country that has accomplished much in the 21 years since independence,” stated Minister Kenney.

In Lviv, the Minister delivered remarks for the international symposium “Ethics in a Global World: Reflections on Civic Virtue” at the Ukrainian Catholic University. The Minister then met with the University’s Rector, Bishop Borys Gudziak and faculty members, held a roundtable with non-governmental organizations to discuss the state of democracy in Ukraine, and visited the Lonsky Prison Museum,

Lviv’s Taras Shevchenko Monument, dedicated to the writer and artist known as the father of modern Ukrainian consciousness. He then travelled to Sambir to visit the city’s Jewish cemetery, where over 1,000 Holocaust victims are buried in mass graves. Minister Kenney raised concerns about the erection of large crosses, and the absence of an appropriate memorial to the Jewish victims buried at Sambir.

On March 3rd, Minister Kenney paid tribute to the more than 200,000 victims of Communist repression buried in mass graves at Bykivnia. He then attended the Divine Liturgy at the Cathedral of the Resurrection and met with His Beatitude Sviatoslav Shevchuk, Major Archbishop of the Ukrainian Greek Catholic Church. To mark the 80th anniversary of what Prime Minister Stephen Harper has called “one of the great crimes of history,” Minister Kenney visited the Holodomor Museum and Memorial to the Holodomor Victims, where he laid a symbolic pot of grain.

Світлої пам'яті Ераст Гуцуляк 1930 – 2013

З глибоким смутком сповіщаємо про відхід у вічність Ераста Гуцуляка, який відійшов від нас у мирі і спокої 2 березня 2013 року. Коханий чоловік, супутник в мандрівках і споріднена душа для Ярмили Делорес (з дому Бука), батько, який завжди надавав підтримку і був прикладом для наслідування, для Роми (Віктор), Юрія (Елізабет), Христини (Майкл), Аманди (Адріан) і Саманти (Шон); грайливий і гордий дідо для Катрини, Тіани, Таїси, Мії та Аріанни. Пережив померлих раніше Лідію і сина Марчика. Залишив у жалобі свого брата Любомира, племінниця Кристи (Талал), Тамару (Ерін); братових Ліду (Тревор), Кристин; дальшу родину і друзів у Канаді, Сполучених Штатах Америки та Україні, чие життя він постійно збагачував своїми надихаючими вчинками, сенсом гумору і життєрадісністю.

Ераст народився в Рівному, Україна, у 1930 р. Він іммігрував у Канаду з табору переселених осіб у 1948 р. з матір'ю Марією, батьком Михайлом і братом Любомиром.

Ераст закінчив Університет Бритійської Колумбії, одержавши диплом фармацевта. Завдяки своєму підприємницькому таланту він став засновником, був попереднім президентом і головою Дирекції Medical Pharmacies Group Inc., однієї з найбільших компаній-постачальниць фармацевтичної продукції в закладі довгострокової медичної опіки в Канаді.

Ераст залишив свій неповторний слід у житті численних людей завдяки своїй провідницькій ролі, щедрим соціальним внескам, філантропії, харитативним пожертвам, далекоглядному мисленню і діям.

Під час проголошення Україною Незалежності він був президентом Канадського Товариства Прихильників Руху і описав цей період в історії у книзі своїх спогадів “Моя дерев'яна валізка”.

Ераст був одним із засновників і директором Канадського Фонду “Дітям Чорнобиля”. Від 2004 року він був Почесним консулом України в Канаді.

Його філантропічні дії були численними. З ініціативи Ераста було засновано Катедру Українських Студій в Університеті Альберти. Згодом Університет Альберти присвоїв йому звання почесного доктора права за його гуманітарну діяльність і розвиток українських студій.

Після розвалу Советського Союзу Ераст подарував будинок в Оттаві для першого Посольства України в Канаді.

Як подяку Канаді за те, що він та його родина мала можливість поселитися у цій державі, він подарував 550 акрів землі для перетворення її у парк.

Ераст Гуцуляк став прикладом сильної віри і присвяти служінню своїй державі Канаді, Батьківщині Україні та громаді. Він був постійним жертводавцем для харитативних організацій, шкіл, медичних закладів і демократичних ініціатив. Він купив і подарував Домівку ім. Гуцуляків для Організації Української Молоді Пласт і для вживання її цілою громадою.

Цей скромний чоловік отримав багато нагород, сертифікатів і офіційних відзнак, зокрема: найвищу нагороду Канади – орден Канади у 2006 р.; медаль Королеви Єлизавети II з нагоди її Діамантового ювілею на троні; медалі від президента України “За заслуги III ступеня”; “За заслуги II ступеня”; медаль Міністерства закордонних справ України; Золоту медаль “Князь Острозький”; Пластовий орден “Вічний Вогонь” у золоті; Шевченківську медаль Конгресу Українців Канади.

Разом зі своєю дружиною Ярмілою Ераст подорожував, відвідавши майже кожен куточок земної кулі. Зовсім недавно він побував у Мюнхені, в Німеччині, де отримав своє третє і останнє звання почесного доктора. Ераст Гуцуляк прожив чудове життя – життя, яке варто пам'ятати.

Друзі можуть попрощатися з ним у Turner & Porter Yorke Chapel, 2357 Bloor St. W. біля Windermere, на схід від станції метро Jane, в четвер, 7 березня, і п'ятницю, 8 березня, з 6.30 до 9 год. вечора; панахида – о 7.30 год. вечора. Опісля – приватні похоронні відправи. Святкування Життя Ераста Гуцуляка відбудеться в суботу, 9 березня 2013 р., о 1 год. попол. у Пластовій Домівці ім. Гуцуляків, 516 The Kingsway, Toronto. Після цього – полуденок.

Замість квітів можна скласти пожертви на The Huculak Foundation, яка виділяє пожертви на харитативні цілі і надасть посвідку для відтягнення від податку.

Співчуття можна скласти на веб-сторінці www.turnerporter.ca

Новий Шлях

The New Pathway Publishers, Limited
145 Evans Ave., Suite 210,
Toronto, Ont., M8Z 5X8 Canada

Publications mail agreement No. 40005756

Continued on page 3

UCC Welcomes Progress in Ukraine's EU Association

Calls Upon Canada to Support Ukraine's Euro-Atlantic Integration

Ottawa, March 1, 2013 Ottawa - The Ukrainian Canadian Congress (UCC) welcomes the positive developments in EU-Ukraine relations during the EU-Ukraine Summit held in Brussels on February 25, 2013, particularly, the steps toward the ratification of the EU-Ukraine Association Agreement/Deep and Comprehensive Free Trade Area. "We are encouraged by the statement of the President of the European Council Herman Van Rompuy, that the EU-Ukraine Association Agreement may be signed by the time of the Vilnius Summit in November 2013," stated UCC National President Paul Grod.

The interests of Ukrainians in Europe and around the world were represented at the EU-Ukraine Summit by Ukrainian World Congress (UWC) President Eugene Czolij.

"As a constituent member, the Ukrainian Canadian Congress fully endorses the UWC's position that Euro-Atlantic integration of Ukraine must be a key priority for European and North American governments," stated Paul Grod. "This includes Canada's negotiation and signing of a Free Trade Agreement with Ukraine and enhancing mobility between Canada and Ukraine by dramatically liberalizing the visa regime for Ukrainians to visit Canada."

Meeting prior to Minister Kenney's trip to Ukraine," Paul Grod asked him to address the following policy issues with senior Ukrainian government officials during his visit: Ukraine's Euro-Atlantic integration; democracy; Canada-Ukraine bilateral relations; Ukraine's national unity; and civil society. The UCC also encouraged Minister Kenney to meet with opposition party and civil society leaders during the March 2-4 visit.

Minister Kenney...

Continued from page 1

The Minister then visited Babyn Yar, where he placed a memorial wreath on the site where more than 33,000 Jews were killed in 1941 in the first large scale massacre of the Holocaust, and where more than 100,000 other Ukrainian victims of Nazi terror were subsequently killed. That evening he spoke to a gathering of prominent Ukrainian political, religious and civil society leaders at a forum organized by the Ukrainian Jewish Encounter, a CIC supported initiative.

"Bykyvnia, Babyn Yar, and the Holodomor monument all sadly symbolize how Ukraine in the Twentieth Century was at the centre of unthinkable totalitarian violence. As a champion of human dignity, Canada has a special responsibility to memorialize these crimes, so that the memories of their victims are never lost," said Minister Kenney.

"We are assisting with the creation of a National Monument to the Victims of Communism and a national Holocaust Memorial. Canada was also the first country outside of Ukraine to recognize the genocidal nature of Holodomor and is encouraging Ukraine to join the International Holocaust Remembrance Alliance."

During his final day in Ukraine, Minister Kenney met with Members of Ukraine's Parliament representing the major opposition parties as well as with government officials, including Ukraine's Minister of Foreign Affairs,

Leonid Kozhara, with whom he raised concerns about selective justice, including the ongoing imprisonment of opposition leaders. He also visited the E.O. Paton Electric Welding Institute, where he met with future Canadian immigrants having their credentials assessed under a program supported by the Government of Canada.

Later in the afternoon, the Minister announced at a news conference in Kyiv that a record 9,000 visitor visas and 787 study permits had been approved in 2012, reaffirming Canada as a destination of choice for visitors and students from Ukraine. He also announced that two visa application centres (VACs) are expected to open in Ukraine this year. VACs reduce unnecessary delays for applicants who wish to come to Canada.

Finally, Minister Kenney announced, on behalf of the Minister of International Cooperation Julian Fantino, that Canada is investing in two new projects in Ukraine. The "Strengthening Media Freedom" project will partner Canada with the Council of Europe to strengthen freedom of expression, freedom of information and free media in Ukraine. The second project strengthens Ukraine's judicial system to better facilitate economic growth. These projects leverage Canada's expertise and commitment to bring better governance practices and greater freedom to this part of the world, and are part of some \$400 million invested by Canada in technical assistance to Ukraine since 1991.

UWC President Czolij Concludes Brussels Visit to Promote Ukraine's Euro-Integration

Ukrainian World Congress (UWC) President Eugene Czolij concluded a five-day working visit to Brussels, Belgium, during which he met with high-ranking officials of the European Union (EU) and Belgium to discuss Ukraine's Euro-integration. The beginning of the visit coincided with the 16th EU-Ukraine Summit on 25 February and continued through 1 March 2013.

The UWC President discussed related issues with Members of the European Parliament (EP), including EP Vice Presidents Rainer Wieland and Miguel Angel Martinez, Chairman of the Committee on Foreign Affairs Elmar Brok, and former EP President Jerzy Buzek, as well as, the President of the Senate of Belgium Sabine de Bethune, high-ranking Belgian officials, and Head of Ukraine's Mission to the EU, Ambassador Kostiantyn Yelisieiev.

Eugene Czolij focused attention on the importance of signing the *EU-Ukraine Association Agreement*, which will send a positive signal to the people of Ukraine while providing a strong stimulus to democracy and social progress in the country. Eugene Czolij also highlighted concrete actions by the EU that demonstrate its commitment to Ukraine.

The EU officials expressed their support for Ukraine's Euro-integration. They stressed, however, that Ukraine's authorities must now also take concrete steps to similarly demonstrate their commitment to the EU. This includes necessary reforms of the legal and judicial systems, adherence to the principles of democracy and respect for human rights and fundamental freedoms, and the elimination of selective justice.

The visit concluded with a town hall meeting with the local Ukrainian community at the centre of the Association of Ukrainians in Belgium.

Details on the visit will follow over the coming days.

UCC Montreal Marks "Sviato Sobornosty" 94th Anniversary

- Oleksander Kissak

Bohdanna Klecor-Hawryluk, Chairperson UCC Montreal Cultural Committee (centre-right), Zorianna Hrycenko-Luhova, President of UCC Montreal (centre-back), guest speaker Rev. Dr. Mitrat Ihor Kutash (second from right), Oksana Sztyk, UCC Board Member (far right), with concert performers

UCC Montreal: The Ukrainian Canadian Congress - Montreal Branch, held its annual celebration in recognition of "Sviato Sobornosty" on February 17, marking the 94th anniversary of the Act of Unification of Ukrainian Lands, that of the Ukrainian People's Republic (UNR) and the Western Ukrainian People's Republic, including Transcarpathian Ukraine.

The academic and cultural program, organized by UCC cultural chairperson Bohdanna Klecor-Hawryluk, included guest speaker Rev. Dr. Mitrat Ihor Kutash and as well as, performances by Vera Turka-Kulycka, Oksana Kostkovich, Rev. Mitrat Oleh Koreckyj, bandurist Arsen Hnatiuk, and by the "Vizerunky" Ensemble under the direction of Ivan Gutych.

The anniversary concert, held at St. Sophia Ukrainian Orthodox Cathedral Hall, concluded with the singing of the Ukrainian National Anthem, followed by a reception hosted by the Ukrainian Women's Association of Canada at St. Sophia Church.

The next Montreal Ukrainian community event is the annual UCC Taras Shevchenko Concert to be held on Sunday, March 10 at 3 pm. at "Dim Molodi", 3270 rue Beaubien est.

For further information, please call 514-259-7162 or 514-481-5871 or visit www.UCCmontreal.org

Поступ у нікуди

Сергій Гайдук

Останнім часом дивовижні метаморфози відбуваються в українському політикумі. Як відомо, опозиція блокувала президію та трибуну Верховної Ради з 5 до 21 лютого, вимагаючи забезпечення персонального голосування всіх народних обранців. Напередодні відновлення роботи у вищому законодавчому органі пролунало багато гучних заяв і прогнозів подальшого розвитку подій як з боку провладних, так і опозиційних депутатів. Одні прогнозували, що блокування вищого законодавчого органу триватиме до саміту Україна-ЄС, який відбувся 25 лютого, та мова про нього нижче. Розглядався й можливий варіант силового розблокування Ради. Інші – що блокування українського парламенту можуть використовувати як інформаційні приводи для критики опозиції, причому внутрішні та зовнішні, щодо перешкоджання євроінтеграції, реалізації соціальних ініціатив тощо. Регіонали не втомлювалися підраховувати завдані мільйонні збитки бюджету ВР через блокування опозицією трибуни Верховної Ради, забуваючи про власне триваліше блокування роботи вищого законодавчого органу в той час, коли вони були в опозиції. У підсумку Верховна Рада затвердила заяву про підтримку євроінтеграційних прагнень України, і за це проголосували 315 народних депутатів.

Згідно з документом, парламент бере на себе зобов'язання активізувати діяльність щодо ухвалення законів, спрямованих на адаптацію України до законодавства ЄС. Зі свого боку, народні депутати закликають ЄС у разі, якщо Україна продемонструє прогрес, забезпечити невідкладне підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також про спрощений порядок видачі віз. Після голосування про прийняття заяви спікер Верховної Ради Володимир Рибак оголосив про завершення першого засідання другої сесії VII скликання, і що наступне відбудеться 5 березня. Поживемо – побачимо.

Тепер щодо саміту у Брюсселі, де нагадали Києву, що очікують від України вирішення проблеми вибіркового правосуддя, здійснення реформ і усунення недоліків виборчого законодавства. Віктор Янукович запевнив, що інтеграція України в ЄС – пріоритетне питання. Своєю чергою президент Ради ЄС Герман ван Ромпей наголосив, що Євросоюз хоче, аби цьогорічний саміт Східного партнерства у Вільнюсі в листопаді став успішним, сподіваючись, що до того часу всі перешкоди для підписання угоди про асоціацію з Україною буде подолано. У спільній заяві, ухваленій за підсумками саміту, ідеться про те, що верховенство права та незалежна система правосуддя є ключовими засадами, на яких базується угода про асоціацію, тому глибоке реформування цієї системи є важливим. Також у документі йдеться і про відданість України швидкому

виконанню рішень Європейського суду з прав людини, а також про підтримку місії Європарламенту зі спостереження за справами проти Юлії Тимошенко та інших опозиціонерів. В. Янукович заявив на прес-конференції у Брюсселі, що задоволений результатами саміту, а його бесіда з керівництвом ЄС дала йому “підстави для оптимізму”. Як зауважив Баррозу, ЄС готовий допомагати Україні. Про це, за його словами, свідчить рішення про надання Києву 610 мільйонів євро макрофінансової допомоги ЄС. Своєю чергою, В. Янукович запевнив, що Україна докладе всіх зусиль для якісного та своєчасного виконання зобов'язань на шляху євроінтеграції. Та, відповідаючи на запитання із залу про Митний союз, український очільник сказав, що Київ шукатиме можливість співпраці з Митним союзом, водночас наголосивши, що питання інтеграції України в ЄС є визначеним і жодним ревізіям не підлягає. Після цієї відповіді голова Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу наголосив, що одна країна не може одночасно перебувати у митному союзі та мати глибоку і всеосяжну зону вільної торгівлі з ЄС. Що це за метаморфоза? Знову двовекторність. То куди ж ми крокуємо? Чи тупцюємо на місці?

“Змістовний” діалог із країною провів президент у Міжнародний День рідної мови. Склалося враження, що цей захід задалегідь запланували й приурочили до триріччя з дня інавгурації В. Януковича. Таке враження, що ми повернулися у советський період. Заздалегідь підготовленими пафосними тирадами із сімнадцяти куточків країни впродовж майже чотирьох годин на актуальні теми з президентом спілкувалися ветерани, артистки, люди інших професій. Як на мене, означення жанру цього спектаклю – трагікомедія. Главі держави ставили різні “незручні” запитання, та на всі він знаходив однакові відповіді. У багатьох українців після цього діалогу склалося враження, що президент живе в іншій державі. До слова, один день Януковича коштує 1.296.803 грн., а це середня пенсія за місяць для багатьох пенсіонерів.

За три дні після діалогу з країною в Українському Домі головний очільник держави провів зустріч із журналістами, яка нагадувала попереднє шоу. Із 15-ти поставлених йому запитань дозволили тільки одне гостре, яке стосувалося родини президента, зокрема його синів, на яке він не став відповідати. Не обійшлося і без двозначної ситуації, коли одній із журналісток, яка проводить власні розслідування стосовно глави держави та його родини, не надали слова, виштовхавши її із зали. Як на мене, то ця прес-конференція нічим не відрізнялася від попереднього “Діалогу з країною”. Знову ж – фільтровані запитання, вибіркового підходу до журналістів.

Цікаві метаморфози відбуваються і в уряді. Замість того, щоб розв'язувати кризові економічні завдання, нести відповідальність за

невдалі реформи, прем'єр-міністр перекладає всі негаразди в державі на опозицію. Буцімто вона (опозиція) залишається глухою до компромісних пропозицій правлячої партії, не чує заклику ЄС бути конструктивною на порозі укладення угоди про асоціацію з ЄС, що “опозиція фактично гальмує економічний і соціальний розвиток держави і явно перешкоджає європейській інтеграції України”. Це він висловив на черговому засіданні Уряду, який, як він вважає, приймає чимало життєво необхідних для країни, невідкладних рішень і направляє їх до Верховної Ради, однак через блокування опозицією роботи парламенту ці рішення не втілюються в життя. Ще одна метаморфоза. Знову адепти провладної партії почали вихвалити чергові соціально-економічні ініціативи глави держави. Головний парадокс – вони своєчасні. А як же бути з минулорічними ініціативами? Якись тільки їм зрозумілі трансформації відбуваються в їхніх головах, що пересічним українцям не досягнути політ їхніх фантазій.

А президент учергове на кшталт мантри в кожному своєму виступі повторює про те, що треба трохи потерпіти і покращення життя українців ось-ось настане. Звісно, у всьому ж винні “папереднікі”, які довели країну до такого критичного стану, і трьох років нашого перебування у владі не досить для змін на краще життя. І знову метаморфоза від очільника Кабміну, як виправдання: “Ми маємо справу не з тимчасовими проблемами, які виникли раптово і з часом владнаються, а з системними проблемами, які накопичувалися в ході трансформації України в дер-

жаву з ринковою економікою і не знаходили вирішення. Більше двох десятиліть держава прожила в умовах відкладених реформ. З одного боку, вдруге поспіль прем'єр-міністр учергове знайшов винних у зриві реформ. Якщо спочатку це були помаранчеві “папереднікі”, потім – чиновники і бюрократи на місцях, трохи пізніше – економічна “криза”, то тепер стало очевидним, що реформ у країні взагалі не було за всі роки Незалежності. Та призабув, що з листопада 2002-го по лютий 2005-го саме Віктор Федорович сидів у кріслі глави Уряду, а ще про два роки його ж прем'єрства за президентства Віктора Ющенка. То майже п'ять років із двадцяти одного у кріслі прем'єр-міністра та три роки у президентському, мабуть, не достатньо для проведення ефективних соціально-економічних реформ? І хто тоді “папереднікі”?

І знову непослідовність дій. Після Брюсселю Янукович їде до Москви. За даними ЗМІ, візит пов'язаний з недавньою обіцянкою Януковича домовитися про газотранспортний консорціум вже в першій половині 2013-го. Водночас переговори не будуть обмежуватися ГТС. Під час візиту до Росії, запланованого на 4 березня, обговорюватиметься питання вступу України у Митний союз.

Ця публічна гіперактивність очільника держави останніх двох тижнів насторожує. Та виходить, що немає підстав особливо перейматися з цього приводу. Із коментарів політологів дізнаємось, що його дії свідчать про старт президентських перегонів 2015 року. А українцям тільки й залишається, що гадати, куди ж ми крокуємо?

КУК розпочинає прийом номінацій на Шевченківській медалі

22 лютого 2013 р. Конгрес Українців Канади оголосив прийом номінацій на нагородження медаллю імені Тараса Шевченка видатних особистостей.

“Шевченківська медаль є найвищою формою визнання, яку може присвоїти Конгрес Українців Канади. Нею нагороджують осіб українського та неукраїнського походження за визначний національний внесок у розвиток української канадської громади, – заявив президент Конгресу Українців Канади Павло Грод. – Нагородження Шевченківськими медалями здійснюватиметься на Трирічному Конгресі КУК, який відбудеться 8-10 листопада 2013 р. у Торонто”.

Трирічний Конгрес Українців Канади – це головний форум, на якому обирається керівництво української канадської громади на наступні три роки і обговорюються та затверджуються пріоритети громади. На листопадовому Конгресі буде відзначено 80-ті роковини Голодомору і розпочнуться урочисті святкування 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

“Шевченківська медаль присвоюється за видатні досягнення в розвитку громади, культури і мистецтва, освіти й спорту та вимірюється ступенем майстерності й ініціативи претендентів, значимістю їх роботи, визнанням серед колег та впливом претендентів на українську канадську громаду як всередині, так і поза її межами”, – заявив Михайло Ганч, голова Комітету нагород і відзначень КУК.

Рада Директорів Конгресу Українців Канади буде розглядати номінації для нагороди на Трирічному Конгресі на своєму засіданні у вересні 2013 р. Будуть розглянуті лише заявки, отримані до **30 червня 2013 року**.

Додаткову інформацію можна отримати на сторінці: Shevchenko Medal Criteria

Заявки є доступні на веб-сайті КУК за адресою: Shevchenko Medal Nomination form

Запити стосовно Шевченківської медалі можуть бути спрямовані у КУК за телефоном (204) 942-4627 або на електронну скриньку uss@uss.ca

Holodomor Research and Education Consortium Established at CIUS

(CIUS) February 25, 2013 - The Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, announces the establishment of the Holodomor Research and Education Consortium (HREC), made possible by a generous gift of \$1,062,000 from the Temerty Family Foundation (Toronto). The new consortium started its work in January 2013.

The mandate of HREC is to research, study, publish and disseminate information about the Holodomor Famine-Genocide of 1932-33 in Ukraine, ensuring that the Ukrainian experience receives greater recognition in society at large and that it is represented in the teaching of history and genocide. HREC will draw upon the capabilities of CIUS units, in particular the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research and the Ukrainian Language Education Centre (ULEC). HREC will also engage a range of educators, scholars and institutions in the West and Ukraine. Marta Baziuk serves as Executive Director at HREC's Toronto office, housed at the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre (UCRDC).

HREC has two main focuses: research and education. The research component (Directors Bohdan Klid and Andriy Makuch) will promote and disseminate research on the Holodomor, cooperating with scholars, universities, think tanks, organizations, and libraries in the West and Ukraine. It will produce scholarly articles, translations of documents into English, a Guide to Holodomor Sources, and a FAQ series for teachers, students and community use. A grants program will target under-researched aspects of the Holodomor,

HREC executive and staff members (L. to R.): Andriy Makuch, Bohdan Klid, Marta Baziuk, Valentyna Kuryliw, and Frank Sysyn

including its commonalities with other genocides. HREC is organizing a scholarly conference in Toronto on the occasion of the 80th anniversary of the Holodomor (November 27-28, 2013).

The education component (Director Valentina Kuryliw) will prepare and disseminate authoritative and accessible Holodomor resources for students, educators, schools, school boards, ministries and other institutions, and will engage in ongoing outreach activities to support the inclusion of the Famine-Genocide in curricula. A Holodomor teaching kit will be published this spring. Materials will be developed appropriate to specific grade levels and subjects, first in English and Ukrainian, and in French in the future. HREC will serve as a repository for existing teaching materials, post materials on a user-friendly website, and

reprint and distribute resources essential to its mandate. HREC will develop training modules aimed at history and social studies teachers and will work with teachers' associations and school boards to ensure that the Holodomor is addressed at professional development days at the provincial and board levels. A conference for educators is scheduled for May 10-12, 2013 in Toronto.

The Executive Committee of

HREC is comprised of the Director of the Jacyk Centre (Frank Sysyn), CIUS Director (Volodymyr Kravchenko), Director of the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine (Zenon Kohut), Director of the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine (David Marples), and the Director of ULEC (Marusia Petryshyn). An Advisory Committee provides expertise on various aspects of consortium work and includes prominent scholars in the field such as Paul Robert Magocsi (University of Toronto), Alexander Motyl (Rutgers University), Norman Naimark (Stanford University), and Serhii Plokhii (Harvard University). Liudmyla Hrynevych (Institute of History of Ukraine, Kyiv) serves as a consultant and coordinates the work of Ukrainian scholars and researchers.

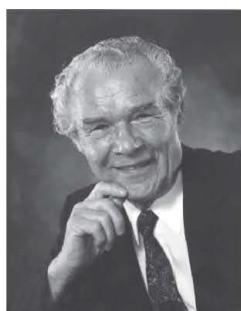
Born in eastern Ukraine, James Temerty came from a family of Holodomor survivors. He is well-known for his philanthropic activity. Commenting on the launch of this important project, Mr. Temerty said: "I am gratified to support HREC and look forward to its success in increasing understanding and awareness of the Holodomor."

HREC may be reached by email at hrec@ualberta.ca or by phone at 416-923-4732.

Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика

- ▶ Переклад *Історії України-Руси* М. Грушевського
- ▶ Видання монографій, перекладів і документів
- ▶ Організація конференцій про історію України
- ▶ Підтримка наукових досліджень у ділянці

*Підтримайте Центр Яцика —
сприйте вивченню історії України*

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall,
University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2H8 Canada
E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

Керівник програми —
Любомира Матвіяс

Радіопрограма "Поступ" у прямому ефірі

Щонеділі 8-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9 (CIRV)

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання,
привітайте піснею Ваших рідних та друзів

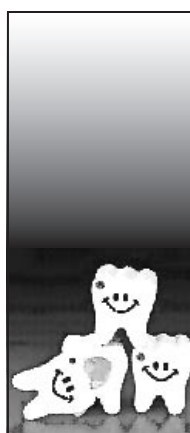
Tel.: 416-628-5155 Fax: 416-628-5156 radiopostup@hotmail.com

Д-р Зеня Біло Дентист

Повна стоматологічна обслуга
Ласкаво запрошуємо нових пацієнтів
Працюємо в суботу

2175A Bloor St. West
Toronto, Ontario

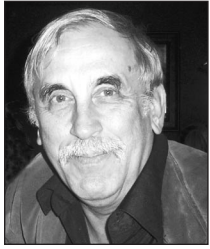
416.767.3413

Відвідайте вебсторінку

НОВИЙ ШЛЯХ
THE NEW PATHWAY THE NEW WAY LE NOUVEAU CHEMIN

www.infoukes.com/newpathway

The View From Here

By Volodymyr Kish

A Touch of Music

I recently spent an enchanting evening listening to one of Toronto's finest choirs, the *Bell'Arte Singers*, perform. For at least those few hours, I could forget the stresses and travails of the day, the proverbial "slings and arrows of outrageous fortune", put my mind in neutral, and let it ride the waves of the extraordinary music that suffused and echoed off the well-timbered and acoustically generous confines of an historic old church.

Fine choral music is like manna from heaven. It represents Mankind's ultimate artistic achievement. Evolution brought us the gift of language, and words became our means of expressing thoughts and ideas. Similarly, music became the language of feelings and emotions. When you combine the two, you get song, and when you harness the efforts of a large group of talented voices in perfect harmony, you get choral music, a magical blend of thought and feeling that lifts communication from the confines of the intellectual to the dimension of the spiritual. Add the creative genius of a good composer and the artistic mastery of an exceptional conductor, and you get pure bliss.

Since the earliest days of human consciousness, music has played an important part in our lives. It is likely that even before we developed language, we had music. Whether it was the rhythmic beating of primitive drums, the lilt of simple flutes made of wood or bone, or the soulful vibrations of the earliest string instruments, we have been captivated by the enchanting mix of rhythm, pitch and timbre that soothes our souls and stirs our passions. The earliest archeological evidence of *Homo sapiens* existence also includes ancient flutes made of bone that are at least forty thousand years old.

Of course, even before there were musical instruments, our earliest ancestors discovered they could make interesting and pleasant sounds using nothing more than their natural voices. As human self-awareness grew and we developed rites, rituals and religion, music and song became an integral part of those endeavours and one of the primary expressions of our creativity.

The Ancient Greeks were the first to really develop music and song as art forms and built large open air theatres dedicated to their performance before large audiences. In European culture, the development of musical notation during the Middle Ages led to a rapid and revolutionary development of musical expression into its multiple forms both instrumental and vocal. Individual instruments were harmoniously combined into ever larger orchestral formations. Monophonic

religious chants evolved into polyphonic arrangements for large choirs. Lastly, we saw the incredible explosion in the different genres of music from the original religious and folk forms into the vast variety of musical expression that we have today.

With our modern penchant for trying to understand the scientific foundations of everything, we have also seen a lot of work go into trying to understand exactly what music is and particularly its effect on human moods and behaviour. There is considerable effort being dedicated to the fields of musicology, cognitive musicology, music psychology, the neuroscience of music, psychoacoustics and musical aesthetics. Musical theorists are digging deeply into the various components of music, both the structural, i.e. "rhythm, harmony, melody, structure, form, and texture" to the aesthetic - "lyricism, harmony, hypnotism, emotiveness, temporal dynamics, resonance, playfulness, and color", to quote one article on the current state of musical research. Not being particularly musically literate, I have but a superficial understanding of all these things. I do, however, love music, and that in no way diminishes my appreciation of this remarkable art form.

The importance and magic of music was best demonstrated to me in a very personal and poignant way when my mother was progressively going through the various stages of Alzheimer's Disease before she eventually passed away some years ago. From an early age, she had always enjoyed singing, and in her later years, her greatest joy was singing in the UNF choir in St. Catharines where she lived though she could barely read or understand musical notation. In the later stages of that terrible disease, when she could no longer even communicate verbally, and when most of her memories had virtually evaporated away, the one thing she continued to respond to was music. We had made her a small collection of tapes of Ukrainian folk and choral music, and she would play them over and over until they eventually wore out, and we had to make her new copies. Somehow, that music and those songs reached her on a psychological and spiritual level long after all other modes of communication had failed, a phenomenon that is beyond our current comprehension.

Perhaps music, like religion, is not meant to be understood on an intellectual level, but shall forever remain in the realm of the spiritual. Be that as it may, I shall continue to indulge in my own personal musical hedonism. My only regret is that I never really learned how to sing properly myself.

Good News from Ukraine

By Wolodymyr Derzko

I was determined that my next op-ed would be strictly good news about Ukraine. However, that proved to be a far greater challenge than I had expected. I was getting tired, I suspect like most readers of all the recent downright dreary political, economic and social news from Ukraine. Surely there must be something positive to say?

I thought I hit on a good news story about two weeks ago when a small item appeared on *Facebook* and around the Ukrainian internet web sites (Top-10.lviv.ua and http://uk.wikipedia.org/wiki/Адолф_Дасслер). People were making claims that Adidas, the famous sports manufacturer, actually started in Lviv before it appeared in Germany. But it was all anecdotal and unsubstantiated by any historic facts. I called my friend Iryna Podolyak, who heads the Cultural Office at the Lviv City Council. Her reply: It is a fairy tale, but a nice story.

So my search for good news continues.

Finally, a good news story from one of Ukraine's oligarchs Victor Pinchuk, the son-in-law of former Ukrainian President Leonid Kuchma.

In February, Ukrainian businessman and philanthropist Victor Pinchuk announced on his web site that he has "committed to give half or more of his fortune during his lifetime and beyond to philanthropic causes, joining the Giving Pledge, a philanthropic initiative founded in 2010 by Bill Gates and Warren Buffett." (<http://pinchukfund.org/en/news/9633/>) "We're very pleased that Victor Pinchuk has decided to join the Giving Pledge," said Bill Gates, pledge co-founder and co-chair of the Bill & Melinda Gates Foundation. "Victor is a thoughtful and innovative philanthropist, and we welcome his perspective as the Giving Pledge brings people together to exchange ideas about how to be as effective as possible and smarter in our giving." My reaction: I'll believe it when I see it, and I hope that it will encourage other Ukrainian oligarchs to follow suite.

Good news from Chernobyl.

Undoubtedly, the Chernobyl nuclear accident was not just a tragedy for Ukraine, but for all of human kind. Now, there appears a good news story coming out of it. Scientists have found a fungus growing on the inside of the Chernobyl reactor that uses gamma radiation as a food and energy source, just like normal plants use sunlight for photosynthesis. It apparently mutated in a positive sense, adapting to its unique but harsh environmental conditions. This has excited scientists because this now offers an "onboard" food source for astronauts who may want to explore other planets like Mars, using gamma rays from their nuclear fuel source to grow fungi organisms.

Scientists also found a breed of mushrooms in the Chernobyl exclu-

sion zone that is capable to sequester Cesium 137 (137Cs) from the surrounding soil in the mushroom caps, providing a natural bio-remediation. The radioactive fallout from Chernobyl can be controlled by disposing of the mushrooms.

Following this mushroom train of thought, traditional folk medicine has thousands of years of experience using natural mushrooms, flowers, herbs and grasses for healing common ills and preventive medicines. Only now is Western science and medicine starting to explore some of these ancient folk traditions and explaining scientifically and medically how and why they work.

A search on PubMed, a medical library database run by the US government National Institute of Health, shows numerous pre-clinical animal studies and human clinical studies which confirm the medical benefits of traditional folk remedies.

PubMed comprises more than 22 million citations for biomedical literature from MEDLINE, life science journals, and online medical books. (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>)

A mushroom called Lion's Mane has a positive effect on memory. "Japanese studies have shown that it is able to regenerate neurons in the brain using a nerve growth factor (NGF). Produced in the body, NGF declines with age, and can significantly affect reaction time, intellectual acuity and reflexes. The bio-active compounds that act as NGF in Lion's Mane can regenerate brain cells and improve memory, clarity, and coordination. This neural refreshing of the brain can effectively address neural damage and conditions that may result, including dementia and Alzheimer's disease."

Specific mushrooms or their extracts have also show to be effective for cancer prevention and treatment. Polysaccharide-K (PSK, Krestin) is one of the most commonly used medicinal mushroom extracts with a long history as an additive in cancer therapy in Asia, especially in Japan. PSK has a documented anti-tumour activity both *in vitro* and *in vivo*, in various types of cancers, including colorectal, gastric, breast, liver, pancreatic, and lung cancer. (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22204346>)

The Moffatt Cancer Center in Tampa, Florida showed that by taking ordinary baking soda (sodium bicarbonate) orally, one can change the acidic pH around cancer tumors and shrink tumors (http://www.eurekalert.org/pub_releases/2013-01/hlmc-tce012413.php)

Of course, any course of natural treatment should be done in consultation with your medical practitioner.

I'll be giving a talk on the topic of how traditional folk medicine is being confirmed by Western science on **March 27 at 2 pm.** at the Ukrainian Canadian Social Services – Toronto Branch, 2445 Bloor Street West (at Jane St.).

“Ukrainians on the Côte d’Azur” Festival

By Olya Korzachenko

In January of this year I had the great pleasure of attending a Ukrainian cultural festival in Nice, in the south of France, of all places! This Cote d’Azur area, as it is widely known, has always attracted prominent figures of culture, and Ukrainians are no exception. Few people are actually aware of the prominent role that Ukrainians played in the French society of the late 19th and early 20th Century. “Having been part of the Russian Empire and later part of the Soviet Union, Ukraine witnessed its culture being marginalized, and its representatives [were most often] grouped as ‘Russians’”, says Dr. Natalia Burianyk, organiser of the new cultural event on the French Riviera. It is only since Ukraine gained independence in 1991 that we are reclaiming our legacy and familiarizing the world with Ukraine and its cultural accomplishments. According to Dr. Burianyk, the goals of the festival were to introduce residents of the Cote d’Azur to some contemporary Ukrainian culture as well as to pay homage to the Ukrainian legacy in the area.

The festival was organized by Matrix Orange, a cultural organization based in The Hague, Netherlands, and whose head is Natalia Burianyk, of Ukrainian-Canadian origin. In 2010, I had the honour of assisting Natalia with a festival in The Hague, showcasing the literary and artistic work of contemporary Ukrainian women, so I was not at all surprised that her creativity led her to organizing this event in Nice. The festival, which took place January 15 to the 29th, 2013, was dedicated to perhaps the most famous Ukrainian Niçoise, Maria Bashkirseff, whose family were Ukrainian aristocrats from the Poltava region. Bashkirseff was an artist, author of famous diaries, and one of the first French feminists. Her paintings hang in the Musée d’Orsay in Paris and the Beaux Arts Museum in

Nice, and her diaries have been translated into many languages. Bashkirseff’s exchange of letters with famous French writer Guy de Maupassant was the basis for a play produced especially for the festival *Marie Bashkirseff: Journal In Time* by Frédéric Rey, Nice writer and director of La Semeuse Theatre. This year marks the 155th anniversary of Bashkirseff’s untimely death at age 26.

Other famous Ukrainians who left a mark in the Côte d’Azur include writer Mykola Gogol, photographer Leo Mirkin, and the artist Johanna Winnyky. Ukrainian princess Elisabeth Kotschoubey in 1878 built a magnificent residence in Nice but did not actually live in it and the building now houses the Beaux Arts Museum. The famous French sculpture Michel de Tarnowsky, whose beautiful sculpture of Maria Bashkirseff can be found in the Beaux Arts Museum, also had Ukrainian roots. Perhaps most surprising to me was the fact that Volodymyr Vynnychenko, playwright, artist, political activist and Prime Minister of the first Ukrainian government after the October 1917 Russian Revolution, lived in the area and is buried in nearby Mougins on the Côte d’Azur.

The festival’s opening took place at the Providence Cultural Centre, and included a photography exhibition by the art group Absinth Reality from Kyiv and a fashion show by Ukrainian fashion house RITO. Models from Ukraine as well as some who were locally recruited showed us the Côte d’Azur collection which had been specially created for the event. Another highlight was an exhibit of paintings by artist Kateryna Kosianenko in the Dominican Art Gallery, directly across from the Nice Opera. Kateryna, one of Ukraine’s most promising artists and the winner of several artistic awards in France, was present for the entire two week exhibit. During this time she created a beautiful icon as a gift for the Dominican friars who hosted the exhibit in their gallery and who were one of the sponsors of the festival.

Photo above – Opening of Kateryna Kosianenko’s exhibition at the Dominican Art Gallery with Kateryna Kosianenko, centre-left and Natalia Burianyk, third from left. Photo below – Theatre event – Letters of Marie Bashkirseff to Guy de Maupassant, written by Frédéric Rey (left)

Another event, honouring contemporary Ukrainian writers, took place at Nice’s Louis Nucéra Library and featured a presentation in Ukrainian with French translation, by Larysa Denysenko, author of several popular books that have been translated into many languages. As well as introducing us to her works, Ms. Denysenko spoke about the current state of publishing in Ukraine and the lack of support and funding, especially for books written in the Ukrainian language. Since Ukrainian independence, greater freedom and openness has led to writing about subjects that were taboo under the Communist regime. Access to foreign authors and to previously banned works by Ukrainian writers of the 1920s and 30s as well as literature of the diaspora have spawned a great diversity in contemporary Ukrainian literature. This literary event was sponsored by Glagoslav Publications, an independent British-Dutch company specialising in the publication and worldwide distribution of English translations of books by Ukrainian, Russian and Belarusian authors. The publishing company’s president, Maxim Hodak, a lawyer originally

from Lviv, spoke both about the challenges of publishing books today and about Europeans’ interest in Eastern Europe and in Slavic Literature.

A jazz concert at local night spot *Shapko*, a tour of the “Russian” cemetery to see monuments and grave-stones of Ukrainians buried there, and a bus trip to nearby Monaco were other highlights of this two week-long event which attracted participants from Canada, France, England, The Netherlands, and Ukraine. Dr. Burianyk, when asked about her overall reaction to the festival, stated “All of the Ukrainian participants, despite the political and economic mess in their country, lack of funds and difficulties with visas, felt very strongly about coming to Nice to share their work with the local community. I am in awe of their love of creativity and devotion to art, and this fills me with hope for Ukraine.”

I, in turn, am in awe of the creativity and devotion to art of Natalia Burianyk and the Matrix Orange group, and wish them great success as they proceed with their next project, the forming of a branch of Matrix Orange on the Côte d’Azur.

Українське Радіо
ПІСНЯ УКРАЇНИ
CJMR 1320 AM,
Торонто, Канада
Слухайте:

ВІД ПОНЕДІЛКА ДО П’ЯТНИЦІ –
7:30 - 8:00 вечора
на хвилях 1320 AM
Керівник і ведуча - Оксана Соколик

SONG OF UKRAINE

Radio Program,
CJMR 1320 AM, Toronto, Canada.
www.cjmr1320.ca
Monday to Friday, 7:30 PM - 8:00 PM
Oksana Sokolyk, Host

Tel: (416) 536 - 4262

E-mail: songofukraine@yahoo.ca
Address:

Song of Ukraine Radio Program
593 Oxford Street, Toronto,
Ontario, M8Y 1E6

Новини з України * Події у діаспорі *
Інтерв'ю * Пісні на замовлення

Kozak

Aluminum & Roofing

Founded 1983

- покриття різних дахів
- інсталяція алюмінієвих дверей, обшивка (siding)
- бетонні роботи
- шліфування
- виготовлення вікон

Телефонуйте:
Богдан 416-622-1018
Cel. 416-505-2335
22 Dewitt Rd.
Toronto, Ont. M9B 3E1

Низький поклін Тобі, українська героїне!

Леся Панько

Лютий – це місяць вшанування визначних українських жінок-героїнь, які віддали своє життя за високі ідеали, за незалежність Батьківщини. Саме вони залишили незабутню сторінку в історії України, пам'ять про наших героїнь назавжди залишиться у наших серцях.

Одну з таких героїнь, Ольгу Басараб, Організація Українок Канади обрала своєю патронкою. Вона загинула від рук польсько-го окупанта, але не зрадила своїх

друзів, любила свій народ і свою Батьківщину. Обірвалося молоде життя Ольги Басараб 13 лютого, тому саме в лютневі дні віддають шану цій відважній українській жінці.

Цього року 10 лютого Крайова Управа ОУК вшанувала славної пам'яті Ольгу Басараб у Домівці Філії УНО Торонто, що на 145 Evans Ave. З коротким словом виступила голова Відділу ОУК Торонто-Захід Тетяна Прокопів, а опісля отець Остап Чорний з катедри Свщ. Йосафата відслужив панахиду в супроводі хору "Боян", диригент Наталія Фучило.

Під час Панахиди в Домівці Філії УНО Торонто

В залі у руках присутніх мерехтіли свічки, усі похилили голови в пам'ять незламної духом жінки, нескореної української патріотки.

Голова КУ ОУК Ольга Шевель у своєму слові наголосила, що організація гордо несе ім'я Ольги Басараб, життя цієї мужньої жінки і сьогодні надихає членок міцно стояти на позиції відстоювання української мови, демократичної України та кращого життя для українського народу.

Головну доповідь виголосила секретар КУ ОУК Оксана Коломоєць, яка представила життєвий шлях Ольги Басараб, починаючи з дитинства і закінчуючи її мученицькою смертю, коли її тіло після довгих катувань було знайдено повішеним у камері львівської в'язниці Бригідки. Ця мужня жінка не злякалася страшної смерті, а вірила і до кінця боролася за світле майбутнє своєї

Секретар КУ ОУК Оксана Коломоєць

Батьківщини.

На закінчення присутні мали нагоду почастуватися смачною перекускою, яку приготували членки двох відділів – ОУК Торонто і ОУК Торонто-Захід, а також поділитися враженнями та думками від проведеного заходу.

Зліва направо: Тетяна Прокопів, голова Відділу ОУК Торонто-Захід, і голова КУ ОУК Ольга Шевель

Йорданська вода

Наталя Гриців,
Едмонтон

*Нехай у вас святиться,
веселиться Йорданська водиця!
Як нині, так за рік, і на цілий вік!
Дай Боже!*

19 січня 2013 року звучали Йорданські вітання над Селом Спадщини Української Культури в Альберті.

Село лежало в білих снігах, під тихим срібленим небом, з котрого мірадами мініатюрних кришталевих люстерок і зірочок спався густий сніг. Він засипав стежини, кружляв

у повітрі, нечутно опускався на церковні хоругви, на високий прозорий Йорданський Хрест із льоду, на колядників, на барвисті вінки і хустки дівчат і молодичь та смушеві козацькі шапки. Кришталеве дзеркало Йорданської води, що лежало прозоре і зимне, чекало свого освячення. У тій воді, як учить традиція, – сила Всесвіту, небесних світил і рідної годувальниці-землі.

*Гей ти, пане господарю,
Щастя Боже із Йорданом!
Із водицев, із царицев...*

Освячена молитвами священників із трьох українських церков Села Спадщини, окроплена свяченою

У першому ряду зліва направо – Мар'яна Михайляк, володарка Нагороди Гетьмана 2012 року, Наталя Гриців – координатор заходу, Тетяна Адамик – вчителька Курсів, Мар'яна Сех і Аня Лагода – голова та заступниця голови МУНО Едмонтону і Крайової Управи МУНО відповідно. У другому та третьому рядах – Віра і Роман Михайляки, українська поетеса та літературознавець Леся Гіжа, Андрій Андрієчко, Іван Адамик, Володимир і Ірина Цимбалюк – господарі Сільської Домівки під час Коляди, Михайло Сех та Володимир Гриців – колишній голова Едмонтонської та Крайової Управи МУНО

водою, оживала на очах древня українська традиція, щоб зробити ще один крок у майбутнє: з 2012 – в 2013. І так, як кажуть давні вітання: "З року в рік, і на цілий вік".

Адміністрація та добровольці Села Спадщини, студенти Курсів Українознавства імені Івана Франка з учителями та директором п. Лілією Сухою, молодь Українського Національного Об'єднання (МУНО), колядники недавно створеного Центру Художнього Слова "Сяйво" і багато новоприбулих до Едмонтону

українців – четвертої хвилі еміграції надали святові того неповторного відчуття – ніби ми побували в Україні. В українській Домівці Села Спадщини Української Культури атмосфера панувала неповторно святкова, колядники колядували коло кожного стола, дівчатам і хлопцям, Господареві і Господині та всім, хто того дня завітав до цього чудового Музею.

Від імені всіх учасників бажаємо землякам-українцям гарного і плідного Нового року, доброго здоров'я та родинного щастя.

Колядники Курсів Українознавства ім. Івана Франка, молодь МУНО, колядники недавно створеного Центру Художнього Слова "Сяйво", їхні друзі та родини в Сільській Домівці Села Спадщини. Світлина Курсів Українознавства ім. Івана Франка

Монастирі, собори і церкви у мистецтві Т. Шевченка

До 199-ої річниці народження

Павло Лопата

Тарас Григорович Шевченко, як людина всебічно обдарована, як геніальний поет, знаменитий художник, вніс і свій вклад у справу розвитку українського реалістичного мистецтва. Крім малюнків на різні літературні теми та портретів, пейзажних картин, малюнків під час десятирічного заслання, що пов'язані з кількома експедиціями, він часто зображував архітектуру сакральних будов. Але щоб відтворити декотрі з них, він вирішив поїхати в Україну. Першу подорож художник здійснив у 1843-1844 роках. У другій половині травня він вирушив з Петербурга через Москву разом з Євгеном Гребінкою (1812–1848), українським письменником, а під кінець днів того ж місяця

Видубицький монастир. Т. Шевченко

Чигиринський дівочий монастир. Т. Шевченко

зупинився у Качанівці, в маєтках Григорія Тарновського (1788–1853). Побував у навколишніх селах, в яких ознайомився з життям місцевих селян, звідки поїхав до Києва.

Крім поїздок у різні місцевості, Шевченко у свій вільний час виконав ескіз із Видубицького монастиря у Києві, в урочищі Видубичі, збудованого князем Всеволодом, сином Ярослава Мудрого, у другій половині XI століття. 13 червня, перебуваючи в Києво-Межигірському монастирі, поблизу Вишгорода, не пошкодував часу, щоб змалювати цю архітектурну пам'ятку, одну з найдавніших давньоруських – “Спасо-Преображенський монастир” (папір, олівець, 28.4x40.1). Обидва рисунки зробив олівцем, та коли в художника виник задум видати альбом “Живописна Україна” у кількох періодичних виданнях, з першого рисунку Шевченко створив офортний твір, який легко надавався для якісної репродукції. Таким чином робота потрапила до першого випуску вищезгаданого альбома (1844).

Наступні подорожі Тараса Шевченка по Дніпру завели до Катеринослава, на острів Хортицю та в село Покровське. У ньому зробив малюнок “Покровська січова церква” й опісля “Чигиринський дівочий монастир” (папір, сепія). З повітово-

го міста Чигирин Київської губернії було близько Шевченкові поїхати до села Суботів, звідси до Кирилівки, де відразу пішов до брата Йосипа. Він поздоровив його з новонародженим первістком, якому став хресним батьком 20 вересня 1843 року. В селі нарисував батьківську хату та портрет свого діда Івана Андрійовича.

В альбомі з 1843 року вміщено десятки ескізів та начерків, а між ними є такі архітектурні рисунки: “Дальні печери Києво-Печерської Лаври”, зроблений з ганку лаврської друкарні, та “Краєвид з церквою”. З рисунків першої видатної пам'ятки київської архітектури XI ст. збереглися три й одна, виконана сепією. Тою ж самою технікою намальовано “Церкву всіх святих у Києво-Печерській Лаврі” (27.3x36.9), але аж 1846 року, коли Шевченко здійснював другу подорож з весни 1845 р. і яка тривала до 5 квітня 1847 р., коли його арештовано. На окремому аркуші робота зберігається у Державному музеї Т. Шевченка. У середині лютого 1844 року художник прощався з багатьма своїми друзями і знайомими. Більш ніж 10 днів тривала Шевченкова подорож, знову через Москву, до Петербурга, яка відкрила маляреві й поетові важливий період у житті і творчості.

У столиці Росії Шевченко посе-

лився в будинку Костюріної на 5-ій лінії Васильєвського острова, де жив з художником Олександром Козловим (1818–1884). Крім іспитів з малювання у квітні, травні та в жовтні, поет займався щоденними справами, яких у нього не бракувало. Писав вірші, поеми і, як звичайно, підготовлював офорти для альбому “Живописна Україна”. Після його появи друком у серпні-вересні, із шістьма офортами художника, здобув високу оцінку передової критики й залишив великий вплив на подальший розвиток українського образотворчого мистецтва. 22 березня 1845 року, на підставі поданої Тарасом заяви до Ради Академії Мистецтв, вона постановила присвоїти йому звання художника. Того ж самого дня, після закінчення навчання в Академії Мистецтв у Петербурзі, Шевченко звернувся до її Правління з проханням видачі йому білета для подорожі в Україну. Подорожній білет з датою 25 березня вказував, що його відправляють “у малороссийские губернии” для художніх занять.

31-річний мистець подолав далеку і нелегку дорогу потягом. Приїхавши сюди у квітні на запрошення поміщика Олександра Лук'яновича, малював портрети членів його родини, подорожував по Полтавщині, робив зарисовки. У червні поет жив у Києві. Мабуть, Михайло Максимович запропонував Київській археографічній комісії затрудити Шевченка для її роботи у змальовуванні історичних та архітектурних пам'яток в Україні. За завданням комісії художник вже в липні побував у Прилуках, повітовому місті, де познайомився з отцем протоієреєм Іллею Бодянським. Все, що той розповів маляреві про місцевий монастир у селі Густиня, він занотував, зокрема, що коштом і працею гетьмана Самойловича у 1664 р. було його поставлено.

У цьому селі, крім зарисовок Густинського монастиря, Шевченко

мав нагоду зробити ще три акварельні малюнки однакового розміру (17.5x26.9), які увійшли до альбома 1845 року: “В Густині. Церква Петра і Павла”, “Брама в Густині. Церква Св. Миколи” та “В Густині. Трапезна церква”.

На початку серпня художник опинився в Полтаві, де намалював сепією і тушшю “Воздвиженський монастир у Полтаві”. На високій горі над рікою Ворскла височіє споруда-собор і дзвіниця 70-их років XVIII століття. З того ж місяця, серпня, походить малюнок нашого великого майстра-аквареліста “Будинок І. П. Котляревського в Полтаві”. Крім хати письменника, про яку поет згадував у своїй повісті, відтворено позаду неї споруду місцевої церкви – прекрасну п'ятибанну, в українським бароковим стилі святиню, якої вже сьогодні немає, бо була зруйнована тою ж самою ворожою рукою, що зруйнувала чимало інших українських храмів у першій половині XX століття.

Не минуло багато часу, мабуть, два-три тижні, як з-під малярської руки художника народився твір, а саме: “Вознесенський собор у Переяславі” (папір, акварель, 17.5x26.9). У цьому повітовому місті Полтавської губернії намальовано аквареллю “Михайлівську церкву в Переяславі” та “Церкву Покрови в Переяславі”. На доручення згаданої вище комісії для зарисовок історичних пам'яток маляр побував у с. Андруші. Тут зробив сепією два однойменні краєвиди “Андруші” – перший з греблю та церквою, другий – з місцевим будинком. Це село він згадував у своїх поетичних і прозових творах, а також у листі до Андрія Козачковського з датою 16 липня 1852 року.

Хоч у Чигирині маляр побував у 1843 році, проте він до нього повернувся вдруге через два роки пізніше. Самим містом цікавився тому, що його історія пов'язана з життям і діяльністю гетьмана Богдана Хмельницького. Міг у місті перебувати в жовтні, коли сепією намалював “Чигиринський дівочий монастир” та аквареллю “Мотрин монастир”. Рівночасно тою ж самою технікою створено ще й малюнок “Чигирин з Суботівського шляху”. Під час також другого приїзду до Суботова, до села, що міститься близько Чигирини, Шевченко виконав тут акварельні малюнки “Будинок Хмельницького в Суботові”, “Кам'яні хрести в Суботові” та “Богданові руїни в Суботові”.

У Василівку, село на Полтавщині, зайшов Шевченко, щоб у ньому відмалювати краєвид, на якому бачимо з правого боку величезне дерево, а за ним старовинну дерев'яну дзвіницю. Зазначимо, що у декількох випадках маляр до своїх малюнків робив помітки з історичними даними, отримавши їх від старожилів. Так він вчинив у повітовому місті Лубни. У ньому побував тричі і аж зимою 1845-1846 років описав його історичні та архітектурні пам'ятки.

У містечку Решетилівка жило трохи більше половини козаків, а “церков з десять, мабуть, буде...” – занотував Шевченко восени 1845 р., зупинившись у маєтку О. В. Попова.

Продовження на стор. 11

У 200-річчя народження Тараса Шевченка готується 7-й Збірник НТШ

Наперед – дещо з історії. 1-й Збірник НТШ вийшов з друкарні Видавничої Спілки “Томону України” 1973 р. в Торонто, точно 40 років тому, з нагоди 100-річчя НТШ. У Редакційній колегії були: о. д-р П. Качур, д-р Яр Славутич (голова) і мгр. М. Хом’як. Осередок НТШ на Західну Канаду, заснований в Едмонтоні 3 грудня 1955 року, тоді мав 37 членів, з яких лише 4 живе досі. Тепер Осередок нараховує 40 членів, а у вічність від початку існування Осередку відійшло понад 80. Статті до 1-го Збірника, на 207 сторінок друку, написало тоді 8 авторів, а коштував він всього \$2,044.00, з чого \$1,000.00 прийшла від Альбертського Міністерства Культури. Для порівняння: 6-й Збірник, який вийшов з друкарні НУ “Острозька Академія” 2012 р., на 434 сторінки, 42-х авторів, коштував \$10,350.00. Фонди на друк збірників головно приходили від Альбертського Товариства Збереження Української Культури, від Альбертської Фундації Збереження Історичних Пам’яток, інших організацій та окремих громадян.

Координатором останніх 4-х збірників був автор цього допису, який теж організував фонди на друк всіх 6-ти збірників. Між авторами останніх двох збірників вже були й автори із 4-ої хвили поселенців та з України. У вступі до 1-го Збірника д-р Яр Славутич, між іншим, пише ось що: “Задум приготувати такого типу збірник виник десять років тому. Уже тоді почалося підшукування дослідників і збирання матеріалів, але через обтяження

різноманітною працею докінчення з року на рік відкладалося. Лише тепер, з нагоди 100-річчя НТШ, група місцевих науковців завершила довгу й виснажливу працю, що віддзеркалює великий внесок українських поселенців у розбудову Канади...”

Треба сподіватися, що ця мета – “ВІДДЗЕРКАЛИТИ ВЕЛИКИЙ ВНЕСОК УКРАЇНСЬКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ У РОЗБУДОВУ КАНАДИ” – буде головно на думці авторам 7-го Збірника, з багато більшої нагоди, бо з нагоди 200-річчя народження Патрона НТШ – Тараса Шевченка у 2014 році, духом якого досі живуть українці Канади.

6-ий Збірник, у великій більшості (близько 500 примірників), розійдеться по Україні. Хай читають там і бачать, що значить жити у вільній багатокультурній державі і як українці бережуть свою українську спадщину. Поширенням його там безплатно займеться співредактор Збірника д-р Валерій Полковський, який якраз полетів туди 29 січня на три місяці. У Канаді можна набути його в Едмонтоні або Торонто.

Як координатор 6-го Збірника я дуже дякую всім авторам, редколегії, а зокрема друкарні НУ “Острозька Академія” за прекрасне виконання. Едмонтон щасливий, що має такого солідного партнера, як НУ “Острозька Академія”.

Дякую теж організаціям та авторам, які вже зголосилися взяти участь у написанні 7-го Збірника, а

Редакційна колегія збірника. Сидять зліва направо: Богдан Клід, Петро Саварин, Ярс Балан. Стоять зліва направо: Валерій Полковський, Сергій Ціпко, Микола Ів. Сорока

саме: о. д-ру А. Чировському (про Інститут Митрополита Шептицького в Оттаві), Лесі Швалюк і колезі А. Гладішевському (про Шевченківську Фундацію), проф. О. Ільницькому (про українську мову в Альбертському Університеті), О. Олійнику і комітетові (про 40-річчя Фестивалю “Писанка” у Вегривілі), Р. Британові (про 30-річчя його укр. радіопрограми), А. Копилець і комітетові (про Альбертську Раду Українського Мистецтва), мисткині М. Мариняк (про мистецтво В. Курилика), Р. і О. Солтикевичам (про хор мужчин), Р. Білашеві (про розбудову Села УКС за останніх 15 років), Л. Клапушаківі, Г. Котович, М. Саварин,

Л. Коровнику і о. Б. Демчукові, які зголосили, що щось дадуть, але я не занотував що.

На превеликий жаль, не буде вже між авторами св. п. професорів-емеритів Яра Славутича, Валерія Ревуцького і Александра Малицького, котрі відійшли минулого року у вічність, а завжди щось, і то до всіх збірників, писали.

Тем, що чекають свого автора, ще дуже багато. Редколегія дає на те майже цілий рік. Вона працюватиме в тому самому складі: М. Сорока, В. Полковський, Я. Балан, С. Ціпко, С. Мельник і Петро Саварин як координатор. Колись хтось, що писатиме історію українців Канади, за ці збірники напевно подякує.

Прем’єр-міністр України М. Азаров якраз проголосив, що 200-річчя народження Тараса Шевченка Україна буде святкувати разом з Росією. Що за перфідія! Що за нахабство! Та ж Росія завжди була найбільшим ворогом України, а українцям навіть не дозволяла покласти квіти на його могилі чи до підніжжя його пам’ятника! Але ж Шевченко ВИРАЗНО написав у своєму Заповіті: “Поховайте та вставайте, кайдани порвіте” – самозрозуміло, що московські, просив чорнобривих “кохатися, та не з москалями”, ждав українського Вашингтона, а не таких лакеїв Москви, як Кучма і Янукович! Обманом і брехнею Росія далі намагається втримати Україну своєю колонією і не допустити до Західної Європи! Дай Боже, щоб український нарід нарешті зрозумів, що тільки “в єдності сила народу”, і вберіг Україну від нового московського ярма.

Статті до 7-го Збірника НТШ прошу зголошувати і надсилати на руки співредакторів, д-ра Миколи Сороки і д-ра Валерія Полковського, а в кінцевому рахунку до мене. Наші адреси такі: msoroka@ualberta.ca, valerii@shaw.ca, petersavaryn@gmail.com

*Петро Саварин,
координатор*

Монастирі, собори...

Закінчення зі стор. 10

Тож у цьому містечку мистцем зроблено два краєвиди з різних точок.

Цікава для самого Шевченка праця виявилася тим, що, здобувши звання художника, він займався своєю професією, яка дала йому можливість далі продовжувати її під час наступного року. Перебування його в с. Мойсівці у Тетяни Волховської 12 січня, відвідини Олександра Чужбинського у середині лютого в с. Ісківці, з яким оглянув Чернігів та записав у ньому 12 нотаток про архітектурні його пам’ятки, а в березні Лубни, Прилуки, Ніжин насолоджували його темпераментне й активне життя. На запрошення Андрія Лизогуба (1804–1864), знайомого Шевченка, який дуже високо цінував творчість поета, у березні він прибув у містечко Седнів, біля Чернігова. Крім портретів Іллі та Андрія Лизогубів, у яких гостював художник, намалював краєвиди Седнева та Лизогубівську кам’яницю на фоні двох тутешніх церков.

На початку квітня маляр почав жити в Києві на Хрещатику. Малюнок “Аскольдова могила” (папір, сепія й акварель, 26x37), на котрому зобра-

жено церкву-ротонду, походить з того часу. Композиція твору, освітлення дерев, огорожі, брами та окремі деталі цілком притаманні Шевченкові. Наступний твір “Костьол у Києві” виконаний так, що одночасно за його будівлею праворуч зображено Михайлівський собор, а ліворуч – Софійський собор. У літературі малюнок згадується й під назвами “Старий костьол у Києві” та “Костьольна вулиця в Києві”. Робота зберігається в ДМШ. У травні-червні зробив ще зарисовки краєвидів, київських околиць та “Церкву всіх святих у Києво-Печерській Лаврі”, “Васильківський форт у Києві”, “Китаївська пустинь. Троїцька церква”, а також окремі будинки Києво-Печерської Лаври.

21 вересня 1846 року Дмитро Бібіков, київський військовий генерал-губернатор, якому підпорядковувалась Археографічна тимчасова комісія, доручив Шевченкові поїхати до Волинської і Подільської губерній змалювати тамтешні пам’ятки архітектури, зокрема Почаївську Лавру. Але перед тим, ніж відпущено його за призначенням до Почаєва, Шевченко здав рапорт про грошові витрати, після чого одержав 150 крб. для потреб на подальше відрядження.

У містечку Почаїв Кременецького повіту виконав 4 акварельні малюнки: “Почаївська Лавра з півдня”, а на звороті аркуша – начерк монастиря із заходу “Почаївська лавра зі заходу”, “Собор Почаївської Лаври. Внутрішній вигляд” та “Вид на околиці з тераси Почаївської Лаври”. На Волині, в селах Вербці та Секуні, було змальовано тушшю зовнішній вигляд місцевих святинь, зокрема дерев’яної Св. Трійці в с. Вербка та Св. Михаїла в с. Секунь. У жовтні Шевченко з Почаєва їздив до Кам’янець-Подільського, Кременця, Острога, Дубна і Корця. Про цю подорож він згадав у повісті “Варнак”, де, між іншим, описав про церкву в Корці, котра служила як “хранилище” для забальзамованих тіл родини графів Корецьких, а сама собою обернулася в розвалину, яка говорить як свідок минулого про деспотизм і рабство та про хлопів і магнатство.

З наближенням половини листопада Шевченко готувався до повернення в Київ. І справді, 13 дня вирушив через Новгород-Волинський та Житомир і в другій половині місяця прибув до Києва. На цьому повністю завершилася праця відданого дослідника для Тимчасової комісії для розгляду давніх актів, створеної 1843 р. з метою збирання та видання історичних документальних матеріалів.

Журналу Time – 90 років

3 березня 1923 року у продаж надійшов перший номер цього видання, яке стало першим у світі новинним тижневиком.

У зв'язку зі святкуванням ювілею видання в Нью-Йорку, Вашингтоні та інших містах заплановані урочисті заходи, в яких візьмуть участь представники світової політичної еліти, найбільші бізнесмени, громадські діячі та провідні

журналісти.

У 2012 році разовий тираж Time склав 3,276,822 примірники. У Лондоні виходить європейська версія видання, в Сідней – версія для Австралії, у Гонконзі – для держав Азії. Журнал Time став ядром найбільшого світового інформаційно-розважального холдингу Time Warner Inc., в роботі якого задіяно у загальній кількості 34 тисячі співробітників.

Австралійський мільярдер збудує новий “Титаник”

Австралійський мільярдер Клайв Палмер вирішив знову довести, що “Титаник” – непотоплюваний. Він представив публіці креслення другого океанського суперлайнера, який стане точною копією легендарного корабля.

У своє перше плавання другий “Титаник” вирушить через три роки. Шестиденний круїз з Великобританії до США повторить шлях сторічної давнини. На новому судні буде 18 рятувальних шлюпок,

які в разі аварії зможуть вмістити усіх пасажирів, що перебувають на борту.

Довжина точної копії “Титаника” – 270 метрів. Під час подорожі на “Титанику” XXI століття пасажери отримають доступ до Інтернету і зможуть користуватися кондиціонером. Ціна квитків поки що не розголошується. За словами австралійця, вже знайшлися охочі вирушити у подорож на борту нового “Титаника”.

Обговорення кандидатури нового Папи Римського

Римо-католицькі кардинали з усього світу 4 березня почали процес обговорення в Римі, який передусе виборам нового Папи Римського.

Колегія кардиналів проведитиме щоденні переговори, які завершаться Конклавом, де оберуть нового Папу Римського.

Попередній Понтифік пішов з посади після майже восьми років перебування на Престолі і став першим за 600 років Главою Римо-Католицької Церкви, який пішов.

Конклав, який пройде у Сикстинській Капелі, планують провести після 10 березня. У ньому візьмуть участь 115 кардиналів віком до 80 років. Вони хочуть, щоб новий Папа зійшов на Престол у тиждень перед Великоднем, що розпочнеться 24 березня.

До оголошення про вибір нового Папи у Ватикані діятиме дуже суворе обмеження на виливи чи поширення якоїсь інформації про процес обрання. Так, під час Конклаву заборонено користуватися

мобільними телефонами, а спеціальні техніки перевірять, чи немає в кімнатах кардиналів пристроїв для прослуховування.

Найвищий представник Римо-Католицької Церкви у Британії, Кардинал Кейт О’Браєн, не братиме участі у Конклаві, оскільки змушений був піти з посади через звинувачення у неналежній поведінці.

85-річний Бенедикт XVI вже покинув Ватикан та перебрався до папської обителі у Кастель Гандольфо, що біля Риму. Він засвідчив свою безумовну покору наступнику. Як очікують, він згодом перебереться у монастир у Ватикані.

Офіційно Бенедикт XVI, який збереже це ім’я, не втручатиметься у справи наступника, але може запропонувати йому пораду.

Бенедикт XVI став “Почесним Папою”. При цьому до нього звертатимуться “Ваша Святосте”, і він матиме право і далі носити білу сунану.

72% користувачів довіряють відгукам в Інтернеті

Такі дані оприлюднив британський центр соціологічних досліджень Brightlocal у рамках свого щорічного дослідження Local Consumer Review Survey.

Міжнародне дослідження, проведене серед споживачів США, Канади і Великобританії, встановило, що переважна більшість споживачів перед придбанням товару або послуги звертаються за відгуками в Інтернет, незважаючи на те, що приблизно 30% відгуків на той чи інший товар в мережі є вивертами маркетологів – добре замаскованими коментарями співробітників

маркетингових відділів або відгуками, проплаченими постачальником товарів чи послуг.

Згідно з інформацією британських соціологів, 72% опитаних визнали, що довіряють відгукам і рецензіям, розміщеним у мережі. 52% споживачів зазначили, що, зібравши певну кількість позитивних відгуків, вони з великою ймовірністю скористаються описаними товарами або послугами. 28% користувачів сказали, що головним пріоритетом при виборі товару або послуги для них все одно залишається ціна і зручність розташування.

ПОВІДОМЛЕННЯ

**Річні Загальні Збори Фундації
ім. О. Ольжича відбудуться**

**16 березня 2013 року,
об 11 год. ранку**

у приміщенні Громадського Центру

Українського Національного Об’єднання, Філія Торонто,
145 Evans Ave.

Закликаємо усіх членів і прихильників до участі у зборах.

Після зборів – товариська зустріч при перекусці та каві.

Щиро запрошуємо.

Дирекція Фундації ім. О. Ольжича в Канаді

М. Підкович,
голова

О. Свистун,
секретар

Рукавички, які не можна загубити

Американський дизайнер Ашер Лівайн, який прославився завдяки появі співачки Lady GaGa у його костюмах, представив осінньо-зимову колекцію, до якої увійшли предмети

одягу із вбудованими Bluetooth-мікрочіпами.

Як зазначив сам дизайнер, він хоче, щоб створені ним речі ніколи не губилися. Тому у своїй новій колекції він вшив Bluetooth-мікрочіпи у рукавички, пальто й головні убори. Під час шоу Лівайн показав, як власник речі, використовуючи спеціальний iPhone-додаток, може змусити предмет гардеробу задзвонити. Якщо втрачена річ перебуває далеко, її місцерозташування можна відстежити у Google Maps.

Пам'яті Анни Чорнодольської

Оксана Жолкевич

6 листопада 2012 року відійшла у вічність відома оперна та концертна співачка Анна Чорнодольська. Присвячую цих кілька рядків споминів. Нехай стануть вони доброю пам'яттю про неї.

Анна народилася 21 червня 1946 року у Відні. Коли їй виповнилося чотири роки, вона з батьками переїхала до Канади і оселилася в Монреалі. Ще в дитинстві у неї проявився значний потяг до музики й, зокрема, до співу, приватні лекції вона брала у професорів Ф. Мостера та Б. Діамонда. Ще значно більше знань дівчина набу-

ла в Квебекській Консерваторії в Монреалі, де навчалася оперного співу, а після її закінчення продовжила свої студії в Університеті МекГілл.

На 21-му році життя вона стала лауреатом конкурсу Монреальської симфонічної оркестри. І від того часу її кар'єра розвинулася скорим темпом. 1967 року вона успішно виступила на концерті з нагоди відкриття виставки "ЕХРО-67". А згодом її запросили в турне по Квебеку та Франції у рамках "Jeunesses Musicales". Такі тури Анна здійснила тричі. А 1972-го разом з Монреальською симфонічною оркестрою вона виступила

у славному "Карнегі-гол" у Нью-Йорку.

Цього ж року співачка виступила в Монреалі, де дебютувала в опері "Кармен" Жоржа Бізе. У 1973 році вона виступила в "Травіаті" Дж. Верді, через рік у "Манон" Ж. Масне, а ще через рік в опері "Викрадення із сералю" В.-А. Моцарта. У цей же час вона концертувала із симфонічними оркестрами Оттави, Торонто, Квебеку, Нью-Йорку, Вашингтону та інших міст Канади і США. Та найчастіше Анна виступала із Монреальською симфонічною оркестрою, яка 1974 року запросила її як солістку в турне по Канаді. Я була присутня

на її виступі в Торонто, який відбувся 16 лютого 1976 року в "Сен Лоренс Арт Сентер". Тут вона мала великий успіх. Торонтська публіка щедро нагороджувала її бурхливими оплесками, викликаючи на сцену чотири рази.

Анна була універсальною співачкою, але все ж таки надавала перевагу концертному виконанню. Де би вона не виступила, завжди мала прихильні відгуки канадських і американських музичних критиків, які писали, що "...її сильне ліричне сопрано чарувало слухачів", "...її голос звучав чисто, як кристаль", "...ці колоратурні пасажи свідчили про високу техніку її голосу, наповненого чару та краси", "...хотілося б її слухати частіше". Голос співачки часто можна було почути по радіо, на телебаченні та на святкових імпрезах, що відбувалися в українських громадах Канади.

Пригадую нашу поїздку з Анною до Риму влітку 1975 року, де я мала приємність виступити з нею як акомпаніатор у концерті на честь Блаженнішого Патріарха Йосифа Сліпого. "Солов'їний романс" А. Кос-Анатольського нею було виконано блискуче. Своєю майстерністю й чарівним голосом вона зачарувала слухачів.

Бог обдарував Анну Чорнодольську прекрасним голосом, зовнішньою красою та великим талантом, а завдяки наполегливій праці вона досягнула значних успіхів у своїй короткій співацькій кар'єрі. На жаль, за непередбачених обставин її здоров'я погіршилося. В останні роки вона проживала у Монреалі, де 6 листопада 2012 року відійшла у вічність. Нехай пам'ять про Анну Чорнодольську залишиться в наших думках і серцях назавжди.

У часі похорону, на бажання її родини, замість квітів друзі та знайомі склали датки на стипендійний фонд імені Любки Колесси при Університеті МекГілл у Монреалі. Хто би хотів прилучитися до цієї благородної акції, просимо звернутися на адресу "Lubka Kolessa Piano Scholarship Fund":
Development Office
Schulich School of Music
McGill University
555 Sherbrooke West
Montreal, QC H3A 1E3

A tradition of care

Cardinal
FUNERAL HOMES LTD.

Established 1925

*Honouring Lives,
Comforting Loss*

Scan the QR
code to visit
our website

Bathurst Chapel

T 416.603.1444 | F 416.603.1963
366 Bathurst Street
Toronto, Ontario M5T 2S6

Annette Chapel

T 416.762.8141 | F 416.762.7016
92 Annette Street
Toronto, Ontario M6P 1N6

Bereavement Centre

T 416.762.3478 | F 416.762.3584
86 Annette Street
Toronto, Ontario M6P 1N6

www.cardinalfuneralhomes.com

У двадцять сьому сумну річницю відходу у Вічність
27 січня 1986 року
нашого дорогого батька і дідуся

**бл. п. інж.
Василя Мороза**

і сьому безмежно болючу річницю відходу
у Вічність 13 лютого 2006 року
нашої дорогої мами і бабусі

**бл. п.
Зеновії Мороз**

будуть відслужені Служби Божі: в Лурді, Франція, та в Гамільтоні, Онт.
За молитви за душі покійних Василя і Зеновії Морозів
просять діти та онуки.

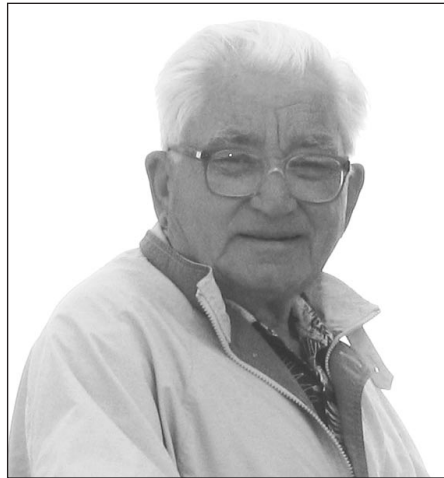
Замість квітів на могили складаємо \$100
на пресфонд "Нового Шляху".

*Залишені у смутку:
Сини – Андрій з дружиною Люїз
і синами Александром та Мартином,
Роман з дружиною Дарією
і синами Марком та Андрійком,
Павло з дружиною Кларою
і дітьми Сонєю, Анною та Николою*

Св. п. Василь Гошко

Василь Гошко, найдовголітніший член
УНО в Едмонтоні, жертвенний та
відданий громадський діяч, відійшов
у вічність 27 січня 2013 р.

Василь народився 9 січня 1923 року в селі Боберка, у Турківському районі Львівської області. Він був першою дитиною Івана і Катерини Гошко. За три роки народилася його сестра Ганя Гошко (тепер Кругляк). В родині Гошків були ще два сини Микола і Йосип, також народжені в Боберці, та сестра Маруся (Залуцька), народжена уже в Канаді. У 1939 році родина Гошків емігрувала до Канади. Таким чином здійснилось бажання родини Гошків об'єднатись, оскільки їхній тато вже одинадцять років жив у Канаді.

Родина оселилась на фермі біля містечка Елк Пойнт в Альберті. Молодий Василь працював на різних роботах для фермерів в околиці Сейнт Паул. Він часто згадував ті нелегкі дні, коли збирав каміння від сходу до заходу сонця, без кінця косив сіно та ходив багато миль у снігу по коліно. Незадовго родина Гошків переїхала до Едмонтону. Їх перша хата була навпроти майбутньої Домівки УНО. У 1960 р. Василь одружився з Марусею Рись, котра приїхала до Едмонтону з Польщі. У 1963 році почала рости сім'я Гошків – у Марусі і Василя народився син Роман. Два роки пізніше – доня Оля і в 1969 році – син Орест. Василь дуже дбав про виховання своїх дітей. Возив їх до Рідної Школи, церкви Св. Юрія Переможця, до Пласту, на українські танці та на репетиції музики. Всі діти і внуки мають чимало приємних спогадів про літні дні з родиною. Влітку часто їздили в гори Банф і Джаспер і на рибалку. Багато вихідних провели на озері Альберта Біч. Василь з дружиною, дітьми і внуками багато подорожували, їздили в Мексику і на західний берег Канади. Остання поїздка, у 2008 році, була в Пуерто Ваярта, Мексика. Найбільш пам'ятна та емоційна подорож для Василя із сином Романом була на рідну землю, в Україну, у 1991 році, де він не був 52 роки. Приїхав до свого села, щоб мати нагоду поспілкуватися з рідними та друзями дитинства, пригадати свої дитячі літа, походити по пам'ятних стежках, зайти і помолитись до рідної церкви, відвідати могили своїх покійних родичів і друзів. Він просто радів знову бути вдома.

Василь пропрацював більше 40 років для компанії "Гейнерс" і пішов на пенсію у 1988 році. Дідо Василь мав ласку бавити аж п'ятеро внуків – Йордана, Христину, Тарина, Райлина та Лілю. Його радісний усміх і почуття любові виявляються на усіх фотографіях з ними.

Василь Гошко став членом Українського Національного Об'єднання 68 років тому. Він був найдовголітнішим членом УНО в Едмонтоні та одним з піонерів, які допомагали будувати Домівку УНО в Едмонтоні. Вони з татом її будували фактично прямо через вулицю, де їхня родина володіла будинком.

У перші роки Василь був активним членом українського драматичного театру при УНО. У зимовий час вони виступали на сцені УНО майже кожен вихідні. Декілька років Василь був членом будівельного комітету УНО, активним прихильником і допомагав збирати гроші на "Одноцентровий Фонд УНО". Він також був великим прихильником української газети "Новий Шлях". Домівка УНО була другим домом для Василя і його дружини Марусі. Протягом довгого часу вони обоє були членами МУНО Алуміні.

У минулому році з нагоди 80-річчя УНО Василь Гошко отримав Грамоту УНО як один із найдовголітніших членів УНО в Канаді. Він був членом із 1944 року. Протягом усіх років Василь мав міцний зв'язок з організацією та нашими членами. Він брав участь у багатьох культурних та освітніх подіях: забавах, Маланках, концертах, соціальних і сімейних подіях. В останні роки свого членства, коли був вже не в змозі багато допомагати, він завжди був присутній на всіх наших заходах і завжди підтримував Українське Національне Об'єднання. Всі члени УНО в Едмонтоні знають, що Василь ніколи не допомагав на кухні УНО. Там був тільки один "шеф-кухар і господар" – його дружина пані Маруся Гошко. Вони разом працювали із щирою відданістю, щоб всі наші події відбулися успішно.

Василь Гошко був сімейною людиною, завжди пишався своїми дітьми і онуками. Він був гордий за своє глибоке українське коріння, нашу культуру, народні традиції та українську Церкву. Він завжди дбав про збереження української спадщини, нашої ідентичності та любові до української мови. Василь Гошко пишався роботою і досягненнями Українського Національного Об'єднання в Едмонтоні. Ми прощаємося із дуже щирою людиною, яка принесла багато радості в наше життя. Все, що він зробив для УНО і української громади, назавжди залишиться з нами.

Дякуємо, Василю! Вічна Тобі пам'ять!

Члени УНО в Едмонтоні

**Чи Ви потребуєте
допомоги адвоката?
Ми можемо Вам
допомогти.**

Тарас Грицина Петро Гамівка

Подзвоніть до нас за приємною і професійною обслугою

Bloorcourt Professional Centre, 1081 Bloor Street West, Suite 200

(416) 532-8006

Присилайте листи на електронну адресу
prweekly@look.ca

